

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

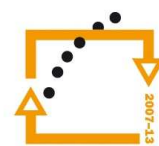
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR
InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYBRANÉ ZÁKLADNÍ INFORMACE A POVINNOSTI
VYPLÝVAJÍCÍ Z LEGISLATIVNÍCH PŘEDPISŮ
VZTAHUJÍCÍCH SE K LESNÍMU ŠKOLKAŘSTVÍ

(pomocný učební a informační materiál určený studentům LDF MENDELU v Brně)

Obsah:

- Str.1: Hlavní legislativní předpisy vztahující se k lesnímu školkařství
- Str.2: Vlastnictví lesa a lesní školkařství
- Str.5: Obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin
- Str.6: Licence
- Str.6: Evidence v lesním školkařství
- Str.10: Pověřená osoba
- Str.12: Mezinárodní obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin
- Str.13: Státní rostlinolékařská správa
- Str.15: Osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin
- Str.18: Česká inspekce životního prostředí
- Str.19: Některé další legislativní předpisy dotýkající se lesního školkařství

A.) Hlavní legislativní předpisy vztahující se k lesnímu školkařství

☒ Které základní legislativní předpisy v ČR se vztahují k lesnímu školkařství ?

Za základní legislativní předpisy vztahující se k lesnímu školkařství jsou považovány:

- Zákon 289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
- Zákon 149/2003 Sb. „o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 149/2003 Sb.“)
- Vyhláška č. 29/2004 Sb. kterou se provádí zákon 149/2004 Sb. o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin
- Vyhláška č. 139/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o přenosu semen a sazenic lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa

K činnosti lesního školkařství a semenářství se vztahují i dvě České státní normy, a to:

- ČSN 48 1211 Lesní semenářství – Sběr, jakost a zkoušky jakosti plodů a semen lesních dřevin
- ČSN 48 2115 Sadební materiál lesních dřevin (po provedené revizi - listopad 2012)

☒ Které předpisy Evropského společenství ovlivňují tvorbu legislativních předpisů vztahujících se k lesnímu školkařství v ČR?

Novodobé legislativní předpisy v ČR podléhají nutnosti implementace a základnímu sjednocení s legislativními předpisy v ES. Na tvorbu legislativních předpisů vztahujících se k lesnímu školkařství mají vliv zejména tyto vydané směrnice a nařízení:

- Směrnice Rady 1999/105/ES o uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin na trh
- Nařízení Komise (ES) č. 1597/2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla ke směrnici Rady 1999/105/ES, pokud jde o vzor pro národní seznamy zdrojů reprodukčního materiálu lesních dřevin
- Nařízení Komise (ES) č. 1602/2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla ke směrnici Rady 1999/105/ES, pokud jde o oprávnění členského státu zakázat prodej specifického reprodukčního materiálu lesních dřevin konečnému spotřebiteli

- Nařízení Komise (ES) č. 2301/2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla ke směrnici Rady 1999/105/ES, pokud jde o definici malého množství semenného materiálu
- Rozhodnutí Komise 2005/915/ES, kterým se České republice, Estonsku, Kypru a Litvě povoluje odchýlit se od směrnice Rady 1999/105/ES o uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin na trh, pokud jde o zásoby nahromaděné v období od 1. ledna 2003 do 1. května 2004
- Nařízení Komise (ES) č. 1598/2002, kterým se stanoví prováděcí pravidla ke směrnici Rady 1999/105/ES, pokud jde o poskytování úřední pomoci mezi úředními subjekty
- Rozhodnutí Rady (ES) č. 971/2008 o rovnocennosti reprodukčního materiálu lesních dřevin vyprodukovaného ve třetích zemích
- Rozhodnutí Komise (ES) č. 989/2008, kterým se členské státy opravňují k přijetí rozhodnutí v souladu se směrnicí Rady 1999/105/ES o stejných zárukách poskytovaných ve vztahu k reprodukčnímu materiálu lesních dřevin, který má být dovezen z určitých třetích zemí

B.) Vlastnictví lesa a lesní školkařství

☒ Jaký je vztah mezi lesním školkařstvím a vlastnictvím lesa?

Lesní školkařství je fázovou etapou pěstování lesa. S ohledem na skutečnost, že pěstování sadebního materiálu lesních dřevin je v mnoha případech záležitostí samostatných komerčních podnikatelských subjektů, je třeba mít základní povědomí o tom, že jeho provozování se děje především k účelu naplnění zákonné povinnosti uložené vlastníkům lesů. Povinnosti vztahující se k užití reprodukčního materiálu lesních dřevin, obnově a výchově lesních porostů a v neposlední řadě i ochraně lesa, kam jsou zařazeny i povinnosti vztahující se k lesnímu semenářství a školkařství, jsou uvedeny především v § 29, §31 a §32 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

☒ Co je „reprodukční materiál lesních dřevin“?

Reprodukčním materiálem lesních dřevin se podle Zákona č. 149/2003 Sb. rozumí:

- a) osivo (šišky, plodenství, plody a semena určená k produkci sadebního materiálu),
- b) části rostlin (prýtové, listové a kořenové řízky, explantáty a embrya pro mikrovegetativní rozmnožování, pupeny, hříženci, kořeny, rouby, dřevité řízky a jiné části rostliny, určené k produkci sadebního materiálu),
- c) sadební materiál (rostliny získané z osiva, z částí rostlin nebo přirozenou obnovou).

☒ Jakou povinnost ukládá lesní zákon vlastníkům lesa pro použití reprodukčního materiálu pro obnovu lesa a zalesňování?

Použití reprodukčního materiálu pro obnovu lesa a zalesňování upravuje zákon o lesích, který mimo jiné ukládá vlastníkům lesa povinnost, v případě umělé obnovy lesa a zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa, používat semen nebo sazenic lesních dřevin ze stejné nebo odpovídající přírodní lesní oblasti (tedy oblasti provenience) a z odpovídající nadmořské výšky (tedy lesního vegetačního stupně). Podrobnosti (o přenosu semen a sazenic lesních dřevin) jsou pak uvedeny ve vyhlášce č. 139/2004 Sb..

V případě dřevinných druhů smrku ztepilého, borovice lesní a modřínu opadavého, tzv. vybraných druhů lesních dřevin, lze k umělé obnově lesa a zalesňování použít pouze reprodukční materiál pocházející ze zdrojů uznaných dle zákona č. 149/2003 Sb. jako zdroj reprodukčního materiálu selektovaný, kvalifikovaný nebo testovaný.

☒ Co je to zdroj reprodukčního materiálu?

Zdrojem reprodukčního materiálu se podle zákona č. 149/2003 Sb. rozumí

- a) zdroj semene, jímž je strom rostoucí na pozemku určeném k plnění funkcí lesa, popřípadě i strom rostoucí mimo les, pro generativní způsob reprodukce,
- b) jednotka prostorového rozdělení lesa, má-li odpovídající stejnorodé složení, pro generativní i vegetativní způsob reprodukce,
- c) semenný sad, jímž je účelová výsadba selektovaných klonů nebo reprodukčního materiálu získaného z rodičovského stromu, který je izolován nebo obhospodařován tak, že sprášení pylem pocházejícím z rostlin nacházejících se mimo semenný sad je vyloučeno nebo podstatně omezeno, pro generativní způsob reprodukce,
- d) rodičovský strom, jímž je strom určený k produkci potomstva kontrolovaným nebo volným opylováním určeného jednoho samičího rodiče pylem jednoho samčího rodiče nebo pylem více určených nebo neurčených samčích rodičů, pro generativní způsob reprodukce,
- e) klony, jimiž je skupina vegetativních potomků (ramety) získaná z jediného výchozího jedince (ortet) vegetativním množením, například řízkováním, mikrovegetativním množením, roubováním, hřížením nebo dělením,
- f) směs klonů, jíž je směs určených klonů se stanovenými podíly jednotlivých klonů.

☒ Jaká pravidla platí pro možnost uznání zdroje reprodukčního materiálu?

Uznávání zdroje reprodukčního materiálu se provádí u všech druhů dřevin. O uznání zdroje reprodukčního materiálu rozhoduje místně příslušný orgán veřejné správy (kraj, v lesích v působnosti Ministerstva obrany Vojenský lesní úřad) na základě žádosti vlastníka zdroje.

O uznání zdroje selektovaného, kvalifikovaného nebo testovaného reprodukčního materiálu může místně příslušný orgán veřejné správy rozhodnout i z vlastního podnětu (vlastník zdroje má pak právo na náhradu případné újmy, která mu tím vznikla). Zdroj reprodukčního materiálu se uznává na dobu určitou, stanovenou v rozhodnutí o uznání. Tato doba může být na žádost vlastníka zdroje rozhodnutím místně příslušného orgánu veřejné správy dále prodloužena.

O uznání zdroje identifikovaného reprodukčního materiálu (reprodukční materiál získaný ze zdroje semen nebo porostů) rozhoduje místně příslušný orgán veřejné správy, a to

- u zdroje semen na základě výsledků místního šetření,
- u porostu na základě dokladu o fenotypové třídě porostu vyhotoveného osobou, která je oprávněna provádět fenotypovou klasifikaci porostů podle zákona č. 149/2003 Sb.

O uznání zdroje selektovaného, kvalifikovaného nebo testovaného reprodukčního materiálu rozhoduje místně příslušný orgán veřejné správy na základě odborného posudku vypracovaného osobou pověřenou ministerstvem (ÚHÚL), přičemž

- za zdroj selektovaného reprodukčního materiálu se uznává pouze porost zařazený do fenotypové třídy A nebo B, který vyhovuje požadavkům na genetickou a morfologickou kvalitu, polohu, rozlohu, věk, strukturu a zdravotní stav a vyhovuje z hlediska vhodnosti stanoviště,
- za zdroj kvalifikovaného reprodukčního materiálu lze uznat pouze semenný sad, rodičovský strom, klon nebo směs klonů, který vyhovuje požadavkům na postup při založení zdroje a při jeho dalším udržování, jakož i požadavkům na jeho genetickou a morfologickou kvalitu, polohu, rozlohu, věk, strukturu a zdravotní stav a který splňuje podmínku vhodnosti stanoviště,

- za zdroj testovaného reprodukčního materiálu lze uznat pouze porost, semenný sad, rodičovský strom, klon nebo směs klonů, který vyhovuje požadavkům stanoveným pro uznání zdroje selektovaného reprodukčního materiálu nebo kvalifikovaného reprodukčního materiálu, pokud jeho vlastnosti byly ověřeny srovnávacími nebo genetikými testy.

☒ **Jak je možno získat reprodukční materiál lesních dřevin?**

Reprodukční materiál lesních dřevin lze získat :

- sběrem reprodukčního materiálu (z uznaného zdroje)

Dodavatel je povinen oznámit konání sběru semenného materiálu, odběru částí rostlin nebo vyzvedávání sadebního materiálu z přirozeného zmlazení, jde-li o identifikovaný, selektovaný, kvalifikovaný nebo testovaný reprodukční materiál, a to nejméně 2 týdny před termínem sběru příslušnému orgánu veřejné správy v oblasti nakládání s reprodukčním materiálem (obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností).

Pokud byly splněny podmínky stanovené tímto zákonem a jeho prováděcími právními předpisy, vystaví orgán veřejné správy po sběru semenného materiálu, odběru částí rostlin nebo vyzvednutí sadebního materiálu z přirozeného zmlazení dodavateli na jeho žádost pro získané oddíly potvrzení o původu, a to do 10 dnů ode dne doručení žádosti.

- nákupem od dodavatele

Jakýkoliv reprodukční materiál je možné získat od dodavatele. Dodavatel v tomto případě:

- musí být držitelem licence dle zákona č. 149/2003 Sb.,
- musí k dodanému reprodukčnímu materiálu vystavit průvodní list (nebo list o původu na reprodukční materiál shromážděný před účinností zákona č. 149/2003 Sb., takový reprodukční materiál je možné uvádět do oběhu do 31.12.2015), kde bude mimo jiné vyznačen dodavatel a odběratel reprodukčního materiálu.

- z vlastního lesa

Pokud vlastník lesa získá reprodukční materiál z vlastního lesa a použije jej pouze pro potřeby obnovy lesa zpět ve vlastním lese, nejedná se o uvádění do oběhu tohoto reprodukčního materiálu ve smyslu zákona 149/2003 Sb., pro vlastníka lesa jsou závazná pouze ustanovení zákona o lesích. Takový reprodukční materiál však již není možno (ani dodatečně) uvést do oběhu.

C.) Obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin

☒ **Jaká pravidla platí pro obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin?**

Pravidla pro nakládání (obchodu) s reprodukčním materiálem lesních dřevin upravuje zákon 149/2003 Sb. (o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin) ? Podobně jako v dalších členských i kandidátských zemích EU byla provedena implementace směrnice Rady 1999/105/ES do naší národní legislativy (podmínka vstupu ČR do EU). Zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin (149/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů) včlenil jednotná pravidla pro obchod s reprodukčním materiálem v rámci zemí EU – v souladu se Směrnicí Rady 1999/105/ES – do právního řádu České republiky.

☒ **Kdo je dle zákona č. 149/2003 Sb. dodavatelem ?**

Dodavatelem je dle tohoto zákona osoba, která uvádí reprodukční materiál do oběhu. Dodavateli jsou tedy například školkaři, obchodníci s reprodukčním materiálem nebo dodavatelské firmy lesních prací provádějící obnovu lesa a zalesňování třetí osobě (vlastníku lesa). Dodavatelem dle tohoto zákona není vlastník lesa, který vyzvednutý, nebo sebraný reprodukční materiál použije sám ve svém lese.

☒ **Co je míněno „uváděním do oběhu“ dle zákona č. 149/2003 Sb.?**

Uváděním do oběhu je nabízení reprodukčního materiálu k prodeji, obchodní skladování, prodej, vývoz a dovoz za účelem prodeje, nebo jakýkoliv jiný způsob převodu práva nakládat s reprodukčním materiálem na jinou osobu při podnikání; za uvádění do oběhu se nepovažuje převod práva nakládat s reprodukčním materiálem, pokud jde o první převod tohoto práva z vlastníka zdroje na jinou osobu a vlastník zdroje ani jeho zaměstnanci se v souvislosti s tímto převodem nepodílí na produkci. Dodavatel uvádějící reprodukční materiál do oběhu musí mít pro svoji činnost platnou licenci udělenou Ministerstvem zemědělství.

D.) Licence

☒ **Komu je udělována licence k uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin?**

Ministerstvo zemědělství na základě písemné žádosti dodavatele udělí licenci

- a) fyzické osobě, která splňuje podmínky pro udělení licence, nebo
- b) právnické nebo fyzické osobě, která ustanoví odpovědného zástupce splňujícího podmínky pro udělení licence; odpovědný zástupce odpovídá za dodržování právních předpisů při uvádění reprodukčního materiálu do oběhu.

Na všech dokumentech souvisejících s licencí podle zákona 149/2003Sb. je uveden jako dodavatel držitel licence. Za správné nelze považovat případy, kdy je držitelem licence např. zaměstnanec společnosti (držitel licence jako fyzická osoba), ale na dokumentech je uváděna jako dodavatel firma, která držitelem licence není.

☒ **Jaké podmínky nutno splňovat žadatel o udělení licence k nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin?**

Žadatel o udělení licence k nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin musí splňovat tyto podmínky:

- zletilost
- plná způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost
- střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru lesnictví, vyšší odborné vzdělání lesnického směru nebo vysokoškolské vzdělání lesnického směru v bakalářském studijním programu a odborná praxe v oboru v trvání alespoň 5 let anebo vysokoškolské vzdělání lesnického směru v magisterském studijním programu a odborná praxe v oboru v trvání alespoň 3 roky¹

---

¹ Podle návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 149/2003 Sb. (předpokládaná účinnost 1. 1. 2013)

✘ Jaký je formální obsah žádosti o udělení licence

Vzor žádosti o udělení licence je uveden v příloze č. 31 vyhlášky č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 29/2004 Sb.“). Podanou žádost o udělení licence je třeba doložit následujícími přílohami:

a.) je-li žadatelem fyzická osoba:

- úředně ověřenou kopii dokladu o dosaženém odborném lesnickém vzdělání žadatele
- popis dosavadní odborné lesnické praxe žadatele s uvedením počtu let trvání praxe (čestné prohlášení)
- kolková známka (správní poplatek)

b.) je-li žadatelem právnická osoba nebo fyzická osoba, která ustanovila odpovědného zástupce:

- výpis z obchodního rejstříku ne starší než 3 měsíce, nebo jeho úředně ověřenou kopii (nedokládá fyzická osoba, která ustanovila odpovědného zástupce)
- úředně ověřenou kopii dokladu o dosaženém odborném lesnickém vzdělání odpovědného zástupce
- popis dosavadní odborné lesnické praxe odpovědného zástupce s uvedením počtu let trvání praxe (čestné prohlášení)
- kolková známka (správní poplatek)

✘ Kdo vede seznam držitelů licencí ?

Ministerstvo zemědělství vede ústřední evidenci držitelů licencí. Rejstřík držitelů licencí je uveřejněn a průběžně aktualizován v datovém skladu IS ERMA na webových stránkách Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů [www.uhul.cz/ERMA/Evidence reprodukčního materiálu - aplikace](http://www.uhul.cz/ERMA/Evidence_reprodukčního_materiálu_-_aplikace).

E.) Evidence v lesním školkařství

✘ Jaká pravidla platí pro uvádění reprodukčního materiálu do oběhu?

Reprodukční materiál lze uvádět do oběhu pouze v oddílech. Každý oddíl musí být v celém průběhu produkce uchovávan odděleně a opatřen údaji označujícími

- a) druh dřeviny (český a vědecký název),
- b) oblast provenience (přírodní lesní oblast),
- c) původ (autochtonní, neautochtonní, indigenní, neindigenní, neznámý),
- d) výškové pásmo (lesní vegetační stupeň),
- e) typ zdroje reprodukčního materiálu (zdroj semene, porost, semenný sad, rodičovský strom, klony, směsi klonů)
- f) účel použití reprodukčního materiálu (lesnické účely, jiné účely),
- g) rok zrání, jde-li o semenný materiál,
- h) věk a druh sazenic a údaj o tom, zda byly podřezány nebo obaleny, jde-li o sadební materiál (věk a způsob pěstování – pěstební vzorec).

Každý oddíl identifikovaného, selektovaného, kvalifikovaného nebo testovaného reprodukčního materiálu musí být dále opatřen

- a) číslem potvrzení o původu,
- b) evidenčním číslem uznané jednotky a
- c) údajem stvrzujícím, že se jedná o geneticky modifikovaný reprodukční materiál.

☒ **Jak dokládá vlastník lesa původ reprodukčního materiálu použitého při obnově lesa a zalesňování?**

Evidence o původu reprodukčního materiálu použitého k obnově lesa a zalesňování je vedena podle druhu dřeviny, evidenčního čísla uznané jednotky, způsobu pěstování, množství a místa (porostu) a času, kdy byl reprodukční materiál použit (vyhláška 139/2004 Sb.). V případech, kdy byl reprodukční materiál nakoupen od dodavatele, dokládá se původ reprodukčního materiálu průvodním listem nebo listem o původu (v případě reprodukčního materiálu shromážděného před 1.1.2004). Tyto dokumenty musí být vystaveny na jméno vlastníka obnovovaného lesa, který je povinen je 20 let archivovat. V případech, kdy vlastník lesa použije reprodukční materiál z vlastních lesních porostů, doloží původ podle přílohy č. 7 k vyhlášce 139/2004 Sb.

☒ **Jaké jsou rozdíly v prokazování původu reprodukčního materiálu lesních dřevin ?**

Dle toho, o jaký typ reprodukčního materiálu se jedná, je upraven i způsob prokazování jeho původu, a to následovně:

a.) semenný materiál

Původ semenného materiálu se prokazuje potvrzením o původu vystaveným orgánem veřejné správy na žádost dodavatele podle ustanovení § 6 odst. 4 zákona č. 149/2003 Sb. a podle přílohy č. 12, 13 a 14 vyhlášky č. 29/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 149/2003 Sb., o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin (dále jen "vyhláška"). U semenného materiálu shromážděného před účinností zákona do 31.12.2002, který je možno uvádět do oběhu do 31.12.2015 a u semenného materiálu shromážděného před účinností zákona v období od 1.1.2003 do 31.12.2003, který bylo možno uvádět do oběhu 30.4.2007, se původ prokazoval listem o původu plodů, semen a vegetativních částí rostlin (viz příloha č. 3 zákona). Tento list o původu vystavoval dodavatel.

b.) části rostlin

Původ částí rostlin se prokazuje potvrzením o původu vystaveným orgánem veřejné správy na žádost dodavatele podle ustanovení § 6 odst. 4 zákona a podle přílohy č. 12, 13 a 14 vyhlášky.

c.) sadební materiál

Původ sadebního materiálu se prokazuje potvrzením o původu vystaveným orgánem veřejné správy na žádost dodavatele podle ustanovení § 6 odst. 4 zákona a podle přílohy č. 12, 13 a 14 vyhlášky. U sadebního materiálu shromážděného před účinností zákona do 31.12.2002, který je možno uvádět do oběhu do 31. prosince 2015 a u sadebního materiálu shromážděného před účinností zákona v období od 1.1.2003 do 31.12.2003, který je možno uvádět do oběhu do 30.4.2007, se původ prokazuje listem o původu sadebního materiálu lesních dřevin (viz příloha č.4 zákona). Tento list o původu vystavuje dodavatel.

Dalším předepsaným dokladem je průvodní list, který vystavuje dodavatel vždy při uvádění oddílu reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu (ve smyslu ustanovení § 8 odst.1 zákona, viz. přílohy č. 16, 17 a 18 vyhlášky). Průvodní list se nevystavuje v případě reprodukčního materiálu uváděného do oběhu podle § 40 zákona, tedy u reprodukčního materiálu shromážděného před účinností zákona.

☒ **Jaké základní dokumenty jsou vystavované podle zákona 149/2003 Sb. a vyhlášky 29/2004 Sb.?**

Za základní dokumenty vystavované podle zákona č. 149/2003 Sb. se považují:

- a.) potvrzení o původu (§ 6 a 6a zákona)
- b.) průvodní listy (§ 8 zákona)
- c.) listy o původu (přílohy č. 3 a 4 zákona)

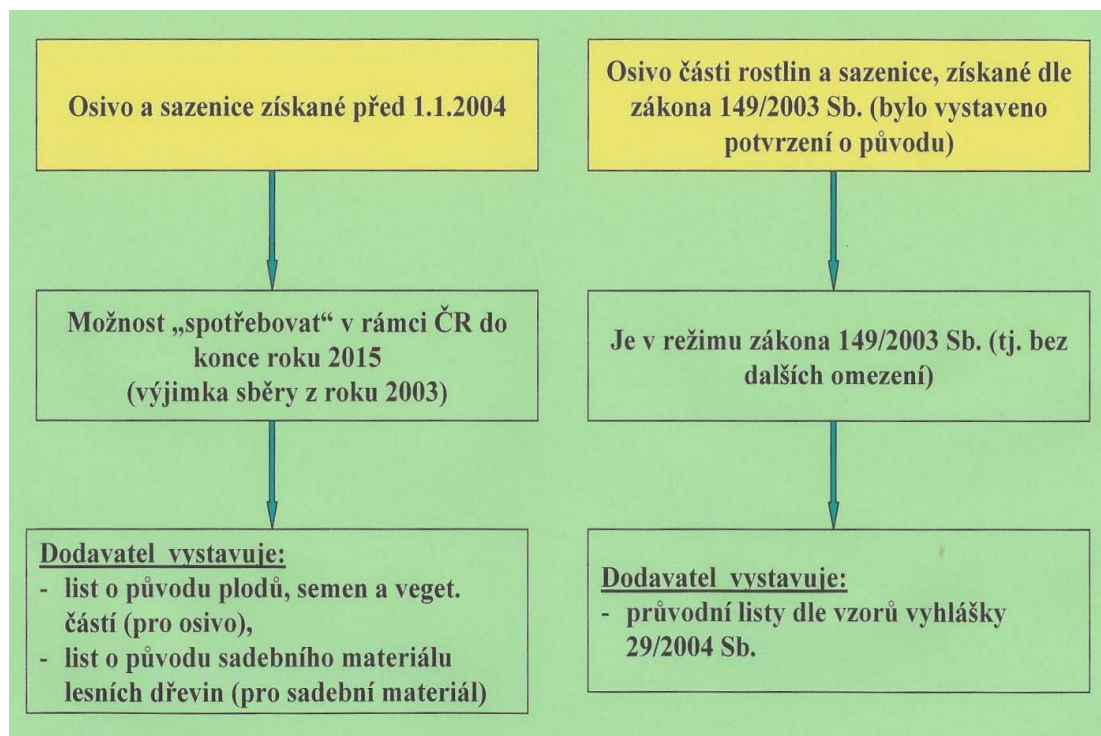
Potvrzení o původu (dále používaná zkratka POP)

Potvrzení o původu vystavuje obec (obecní úřad obce s rozšířenou působností), na základě ohlášení sběru a následně žádosti dodavatele o jeho vystavení. Od kategorie zdroje selektovaný a výše je obec povinna sběry kontrolovat, nebo touto kontrolou může pověřit pověřenou osobu.

- Potvrzení o původu lze charakterizovat jako „rodný list“ daného oddílu reprodukčního materiálu, vystavuje se na semenný materiál, části rostlin a sadební materiál z přirozeného zmlazení.
- Při dalších pohybech reprodukčního materiálu je jeho původ (a další údaje) uváděn v dokumentech vydávaných dodavatelem – tj. průvodním listu (součástí je odkaz na číslo potvrzení o původu)
- Potvrzení o původu je veřejnou listinou, ústřední evidenci vystavených potvrzení o původu vede pověřená osoba
- Potvrzení o původu je tedy vystavováno po sběru na konkrétní množství reprodukčního materiálu konkrétního původu; nové potvrzení o původu se vystavuje (na základě žádosti vlastníka) v následujících 2 případech:
  - v případě, že dojde ke sloučení 2 a více oddílů
  - v případě, že reprodukční materiál byl následně vegetativně množen

Průvodní listy a listy o původu

Jedná se o dokumenty vystavované dodavatelem. V případě, že dodavatel uvádí reprodukční materiál do oběhu, je povinen jej opatřit touto průvodní dokumentací. Zákon rozlišuje „starý“ reprodukční materiál (před účinností zákona 149/2003 Sb.) a „nový“ reprodukční materiál, který je podle tohoto zákona. Kdy jaký doklad dodavatel vystavuje je naznačeno v příloženém schématu

✘ Jaké jsou základní povinnosti dodavatele ve smyslu zákona č. 149/2003 Sb.?

Pro dodavatele vyplývají ze zákona tyto základní povinnosti:

1. mít pro svoji činnost licenci
2. uvádět do oběhu pouze reprodukční materiál lesních dřevin z uznaných zdrojů (s výjimkou reprodukčního materiálu shromážděného před účinností zákona č. 149 /2003 Sb.)
3. předkládat každoročně pověřené osobě Hlášení dodavatele

✘ Jaké povinnosti dodavatelů souvisí s povinností evidence reprodukčního materiálu?

Na základě ustanovení § 24 zákona 149/2003 Sb. (o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin) je každý dodavatel povinen:

- vést evidenci o každém oddílu reprodukčního materiálu, který uvedl do oběhu a tuto evidenci uchovávat po dobu 20 let.
- dodavatel, který je provozovatelem lesní školky je povinen vést evidenci o školkařské činnosti.
- předložit pověřené osobě do 15. prosince každého kalendářního roku záznamy o každém oddílu reprodukčního materiálu, který má v držení nebo který uvádí do oběhu a evidenci o školkařské činnosti provozované v rámci licence. Záznamy se vztahují ke stavu ze dne 30.11. Pro hlášení dodavatele je vhodné preferovat výměnný formát *xml, jehož šablona neuvedena na webových stránkách ÚHÚL http://www.uhul.cz/149/pov_dodavatelu.php

✘ Čím se liší obsah dokumentace, kterou je povinen vystavit dodavatel při uvádění reprodukčního materiálu do oběhu ?

Při uvádění do oběhu (prodeji reprodukčního materiálu) je dodavatel povinen vystavit a připojit k danému reprodukčnímu materiálu průvodní dokumentaci (list o původu nebo průvodní list, jak je uvedeno dále). Je potřeba upozornit na to, že do konce roku 2015 se můžeme na trhu v České republice setkat s reprodukčním materiálem „dvojitýho typu“:

a.) Reprodukční materiál „starý“

Jedná se o reprodukční materiál lesních dřevin, který vznikl před účinností zákona 149/2003 Sb. Na uvedený reprodukční materiál nebylo vystaveno potvrzení o původu. Zákon takto umožňuje spotřebování „starých zásob“ (je umožněno uvádět jej do oběhu do konce roku 2015, z výjimkou reprodukčního materiálu z osiva roku zrání 2003) i když nesplňuje požadavky Směrnice 1999/105/ES.

Při uvádění do oběhu vystavuje dodavatel na tento reprodukční materiál listy o původu dle vzorů zákona 149/2003 Sb. (přílohy 3 a 4 zákona), tedy na první pohled odlišné tiskopisy od průvodních listů, jak je uvedeno dále.

b.) Reprodukční materiál „nový“

Jedná se o reprodukční materiál, který je vyprodukovaný v souladu s ustanoveními zákona 149/2003 Sb. a je tedy také plně v souladu se Směrnicí 1999/105/ES. Na uvedený reprodukční materiál bylo vystaveno potvrzení o původu a při uvádění do oběhu dodavatel vystavuje na tento reprodukční materiál průvodní listy dle vyhlášky 29/2004 Sb. (přílohy č. 16, 17 a 18 vyhlášky). Jedná se o 3 odlišné tiskopisy, každý z nich je určen pro jiný typ reprodukčního materiálu (tj. na semenný materiál, části rostlin, sadební materiál). Obsahovou součástí všech průvodních listů je mimo jiné odkaz na potvrzení o původu, které se k danému materiálu vztahuje.

Každý průvodní list se skládá ze 2 částí – vlastního dokumentu (část A) a průvodního štítku (část B). Průvodní štítek se k jednotlivým typům reprodukčního materiálu připojuje následovně:

U semenného materiálu (příloha 16) se ke každému balení jednou vkládá průvodní štítek

dovnitř, jednou připojuje vně formou štítku.

U částí rostlin (příloha 17) se průvodní štítek připojuje vně ke každému balení.

U sadebního materiálu (příloha 18) se průvodní štítek připojuje k celé zásilce.

☒ **V čem spočívá vedení evidence o reprodukčním materiálu v lesní školce?**

Povinnost vedení evidencí je dána jednak v § 24 zákona 149/2003 Sb. v platném znění, jednak v § 15 vyhlášky 29/2004 Sb. Pro školkařské subjekty se jedná o nejdůležitější a nejrozsáhlejší část zákonných povinností, administrativně poměrně náročných.

Obecně je požadováno, že každý oddíl reprodukčního materiálu musí být dohledatelný od dokladů na osivo až po jeho uvedení do oběhu (v podobě rozpěstovaných nebo již výsadbyschopných sazenic).

Při kontrolách vedení evidencí jsou sledovány návaznosti vedení evidencí u jednotlivých oddílů v letech za sebou (podle údajů z hlášení dodavatelů) a vazba těchto evidencí na venkovní plochy (grafickou evidenci).

F.) Pověřená osoba

☒ **Kdo je „pověřenou osobou“ a jaké má základní oprávnění?**

Pověřenou osobou ve smyslu zákona č. 149/2003 Sb. je na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, Nábřeží 1326, Brandýs nad Labem, 250 01. Základní činnosti pověřené osoby jsou vyjmenovány v zákoně č. 149/2003 Sb. a jsou to zejména tvorba odborných posudků pro uznávání zdrojů reprodukčního materiálu lesních dřevin a pro vyhlášení genových základen, vedení rejstříků a evidencí uznaných zdrojů a genových základen, reprodukčního materiálu uváděného do oběhu a reprodukčního materiálu v držení dodavatelů, výkon kontroly a dozoru nad dodržováním ustanovení zákona č. 149/2003 Sb. V zákoně nezakotvenou, ale přesto fungující činností pověřené osoby je i metodická a poradenská činnost.

Pověřená osoba má tato základní oprávnění:

- vyhotovuje odborné posudky jako podklady pro rozhodnutí o vhodnosti zdrojů reprodukčního materiálu pro uznání za zdroj selektovaného, kvalifikovaného a testovaného reprodukčního materiálu, ve kterých doporučí případné sloučení více zdrojů reprodukčního materiálu do jedné uznané jednotky, uznané jednotce přidělí evidenční číslo a popřípadě doporučí omezení myšlné těžby nebo stanovení ochranné lhůty v porostech uznaných jako zdroj selektovaného a testovaného reprodukčního materiálu,
- vyhotovuje odborné posudky jako podklady pro rozhodnutí o vhodnosti porostů k vyhlášení genové základny,
- vede rejstřík uznaných zdrojů reprodukčního materiálu,
- vede ústřední evidenci vyhlášených genových základen,
- vede ústřední evidenci o oddílech reprodukčního materiálu, které jsou u dodavatelů a jsou uváděny do oběhu,
- vede ústřední evidenci o školkařské činnosti provozované v rámci licence,
- vede ústřední evidenci vydaných potvrzení o původu a vydaných nových potvrzení o původu,
- informuje úřední subjekt členského státu Evropské unie o vývozu reprodukčního materiálu,
- na základě pověření ministerstva vykonává dozor, jak orgány veřejné správy, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení

a rozhodnutí vydaných na jejich základě, a v případě zjištění nedostatků předává tyto orgány veřejné správy v oblasti nakládání s reprodukčním materiálem k dalšímu řízení.

☒ **V čem spočívá kontrolní a dozorová činnost pověřené osoby?**

V rámci dozorové činnosti, která není legislativně nijak procesně upravena, provádí pověřená osoba řadu analýz, kterými je možné zjišťovat skutečnosti nasvědčující nedodržování zákona č. 149/2003 Sb. a jeho prováděcího předpisu. K provádění analýz je využíváno řady informačních zdrojů, např. datový a informační systém ERMA, který je „datovou studnicí“ informací, a dále ostatní informační zdroje, jakými mohou být webové stránky, protokoly o kontrolách dodavatelů, podněty od vlastníků lesů a mnohé další.

☒ **Existuje jednotná registrace a evidence osob, které vyrábějí a uvádějí do oběhu rostlinné komodity v České republice?**

Každému držiteli licence k uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin je přiděleno číslo jednotného registru, které je uvedené v rozhodnutí o udělení licence. Toto číslo přiděluje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ); adresa: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, odbor osiv a sadby, registrace firem, Za opravnou 4, 150 06 Praha 5 – Motol.

Žadatel o registraci může s ohledem na činnost, kterou provozuje, požádat o registraci podle třech zákonů:

- Žádost o registraci podle § 16 zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů (příloha č. 1 jednotné žádosti o registraci)
- Žádost o udělení licence k uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin podle § 20 až 22 zákona č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění pozdějších předpisů (příloha č. 2 jednotné žádosti o registraci)
- Žádost o registraci podle § 12 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (přílohy č. 3A a 3B jednotné žádosti o registraci)

I když žadatel podává žádost o registraci v režimu až třech zákonů, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský mu přidělí jedno číslo jednotného registru společné pro všechny tři agendy.

☒ **Kdo má právo provádět úřední kontroly v lesních školkách a jaký je jejich cíl?**

Provádění pravidelných úředních kontrol dodavatelů, tedy i kontrol v lesních školkách, je naplněním požadavků příslušných ustanovení Směrnice Rady 1999/105/ES a zákona č. 149/2003 Sb. Prováděné kontroly v lesních školkách ze strany orgánů veřejné správy a pověřené osoby a souběžně orgánů ČIŽP, Celní správy a SRS jsou běžnou součástí školkařské činnosti. Cílem prováděných kontrol v lesních školkách je zejména:

- Obecná kontrola dodržování legislativních předpisů (tedy zákona 149/2003 Sb. a vyhlášky 29/2004 Sb.)
- Naplnění požadavků Směrnice 199/105/ES v oblasti kontroly
- Zajištění garance naplnění požadavku na zachování identity reprodukčního materiálu od jeho vzniku po konečného spotřebitele.

- Dodržování ustanovení zákona č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, a jeho prováděcích vyhlášek
- a j.

G.) Mezinárodní obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin

☒ Podléhá mezinárodní obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin omezením?

Obchodní výměna reprodukčního materiálu lesních dřevin v rámci zemí EU nepodléhá žádným omezením avšak je třeba splnit podmínku vzájemného předávání informací zúčastněných zemí. Pokud se reprodukční materiál lesních dřevin přepravuje z jednoho členského státu do druhého, úřední subjekt členského státu, v němž je dodavatel registrován, o tom informuje úřední subjekt členského státu, v němž je usazen příjemce [nařízení Komise (ES) č. 1598/2002] Požadované informace jsou poskytovány prostřednictvím jednotného informačního dokladu. Informace se předávají nejpozději do 3 měsíců ode dne odeslání reprodukčního materiálu lesních dřevin dodavatelem. Úřední subjekty spolupracují i při získávání dodatečných, doplňujících informací, které nejsou uvedeny v oficiálním informačním dokladu a dále napomáhají získat vzorky nebo jiné informace potřebné pro činnosti spojené s úřední kontrolou. Oficiálním úředním subjektem pro Českou republiku je v dané věci Ústav pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem (dále jen „ÚHÚL“).

Dodavatel, který vyváží reprodukční materiál z ČR do zemí EU, vystaví na tento materiál průvodní list (dokument dodavatele) a tento vývoz nahlásí v termínu do 1 měsíce od expedice reprodukčního materiálu ÚHÚL (§ 25 odst. 4 zákona č. 149/2003 Sb.). ÚHÚL zajistí předání informace příslušnému úřednímu subjektu dané členské země. Dodavatel dovážející do ČR reprodukční materiál ze zemí EU nemá povinnost tento dovoz hlásit, informaci o realizovaném dovozu předává pověřené osobě (ÚHÚL) úřední subjekt dané země. Pro dodavatele však zůstává povinnost tento reprodukční materiál evidovat a uvádět v ročních hlášeních dodavatele pověřené osobě.

☒ Jaké předpisy upravují dovoz reprodukčního materiálu ze třetích zemí?

Dovoz reprodukčního materiálu ze třetích zemí upravují dva evropské právní předpisy:
Rozhodnutí Rady (ES) č. 971/2008

- stanovuje podmínky, za nichž se reprodukční materiál kategorií „identifikovaný zdroj“ a „selektovaný“ vyprodukovaný v Kanadě, Švýcarsku, Chorvatsku, Norsku, Turecku nebo USA, dováží do Evropského společenství (uznání systému OECD),
- dovozce má povinnost dovoz nahlásit úřednímu subjektu (ÚHÚL) a na základě předloženého certifikátu OECD požádat o vystavení listu o původu (v ČR potvrzení o původu - vystavuje Ministerstvo zemědělství).

Rozhodnutí Komise (ES) č. 989/2008

- členské státy mohou dovážet reprodukční materiál vyjmenovaných druhů dřevin kategorií „identifikovaný zdroj“ a „selektovaný“ z Běloruska, Bosny a Hercegoviny, Byvalé jugoslávské republiky Makedonie a Nového Zélandu na základě vlastního rozhodnutí (v ČR povolení dovozu vydané Ministerstvem zemědělství),
- platnost tohoto rozhodnutí: 1. 1. 2009 – 31. 12. 2014.

Vývoz reprodukčního materiálu do třetích zemí není nijak omezen, podmínky jsou stanoveny pouze zemí příjemce.

☒ **Existuje možnost zákazu či omezení dodávky reprodukčního materiálu na území státu?**

Členské státy mohou být na vlastní žádost zmocněny k tomu, aby na svém území nebo jeho části zakázaly dodávky specifického reprodukčního materiálu konečnému spotřebiteli pro účely výsevu nebo výsadby. Dle článku 1 nařízení Komise (ES) č. 1602/2002, členský stát, který usiluje o získání oprávnění k zákazu prodeje specifického reprodukčního materiálu lesních dřevin konečnému spotřebiteli v souladu s článkem 17 odst. 2 směrnice Rady 1999/105/ES, předloží Komisi žádost s uvedením důvodů zákazu prodeje, k žádosti musí být přiloženy veškeré dostupné informace uvedené v tomto ustanovení.

H.) Státní rostlinolékařská správa

☒ **Jakou základní náplň činnosti a kompetence má Státní rostlinolékařská správa ?**

Státní rostlinolékařská správa (SRS) je správní úřad rostlinolékařské péče s působností na území České republiky, zřízený zákonem č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podřízený ministerstvu. Rostlinolékařská správa je úřední organizací ochrany rostlin podle Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin a úřadem odpovědným za výkon působnosti na úseku rostlinolékařské péče podle zvláštního předpisu Evropských společenství. Rostlinolékařská správa je organizační složkou státu a účetní jednotkou. Sídlem rostlinolékařské správy je Praha.

Rostlinolékařská správa vykonává působnost podle ustanovení zákona č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, ve věcech:

- ochrany rostlin a rostlinných produktů,
- opatření proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů, popřípadě invazních škodlivých organismů,
- přípravků a dalších prostředků,
- mechanizačních prostředků,
- rostlinolékařského dozoru a řízení ve věcech rostlinolékařské péče včetně nařizování mimořádných rostlinolékařských opatření, řešení krizových situací a ukládání pokut,
- odborných rostlinolékařských činností a odborné způsobilosti k jejich výkonu.

☒ **Co poskytuje a zajišťuje Státní rostlinolékařská správa producentům rostlinného materiálu?**

SRS mimo další jiné povinnosti a úkony

- poskytuje odbornou pomoc na úseku rostlinolékařské péče pro osoby, které pěstují, zpracovávají nebo uvádějí na trh rostliny a rostlinné produkty
- přijímá ohlášení výskytu a podezření z výskytu karanténního škodlivého organismu
- přijímá žádosti a rozhoduje o povolení dovozu, přemísťování a použití škodlivých organismů, rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů pro pokusné, vědecké a šlechtitelské účely
- přijímá žádosti o provedení zkoušky odborné způsobilosti v ochraně rostlin a bezpečného zacházení s přípravky
- přijímá žádosti o průzkum a provádí průzkum šlechtitelského, rozmnožovacího a reprodukčního materiálu před založením porostu za účelem zjištění výskytu škodlivých organismů
- přijímá žádosti o registraci přípravků na ochranu rostlin

- přijímá žádosti o zápis do úředního registru dovozců rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů a osob, které je uvádějí na trh
- přijímá žádosti o zápis do úředního registru mechanizačních prostředků, vede registr mechanizačních prostředků
- provádí dovozní rostlinolékařské kontroly rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů ze třetích zemí
- provádí kontroly, zda mechanizační prostředek odpovídá požadavkům
- provádí monitoring a průzkum výskytu škodlivých organismů na území ČR
- provádí vyhodnocení a vede evidenci výskytu nebo nepřítomnosti škodlivých organismů
- rozhoduje o registraci přípravků na ochranu rostlin, jejím prodloužení, změně a zrušení
- schvaluje a kontroluje dodržování technologického postupu v zařízení, způsobilém k hubení škodlivých organismů
- uděluje pokuty při přestupcích
- vede úřední registr osob pro účely rostlinolékařské péče, rozhoduje o registraci
- vede úřední registr přípravků na ochranu rostlin a seznam účinných látek na ochranu rostlin
- vydává rostlinolékařská osvědčení pro vývoz rostlin a rostlinných produktů
- vydává rozhodnutí o uznání způsobilosti technického zařízení k hubení škodlivých organismů
- vydává rozhodnutí o zápisu mechanizačního prostředku do úředního registru
- vydává souhlas pro vydání živnostenského oprávnění k provozování koncesované živnosti, na základě kterého lze provádět kontrolní testování mechanizačních prostředků
- vyhláší opatření proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů
- vykonává rostlinolékařský dozor a kontrolu
- vystavuje oprávnění na dovoz, přemísťování a použití škodlivých organismů, rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů pro pokusné, vědecké a šlechtitelské účely
- vystavuje rostlinolékařský pas a rostlinolékařský pas pro chráněnou zónu

I.) Osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin

☒ Jak získat osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin?

Odbornou způsobilost pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin upravuje § 86, 86a a 86b zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen "zákon") a vyhláška č. 206/2012 Sb., o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky (dále jen "vyhláška"). Touto odbornou způsobilostí musí disponovat všechny osoby, které v rámci svých profesních činností nakládají s přípravky na ochranu rostlin. Od 1. 1. 2013 platí rozlišení odborné způsobilosti do tří stupňů dle náročnosti požadavků a změnil se také režim osvědčování. Žádost o možnost získání osvědčení o odborné způsobilosti může podat fyzická osoba, která v rámci svých profesních činností nakládá s přípravky na ochranu rostlin. Za odborně způsobilou osobu pro nakládání s přípravky se považuje i osoba, která získala odbornou způsobilost pro nakládání s přípravky v odpovídajícím rozsahu vykonávané činnosti v jiném členském státě (§ 86 odst. 8 zákona). Podle toho, který stupeň odborné způsobilosti potřebuje žadatel získat, bude postupovat dále tak, že:

- kontaktuje příslušné vzdělávací zařízení pověřené Ministerstvem zemědělství pro absolvování kurzu (I. nebo II. stupeň) nebo
- kontaktuje kterékoliv pracoviště SRS pro vydání osvědčení popř. vykonání zkoušky (II. nebo III. stupeň).

☒ Jaké stupně odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin jsou rozlišeny?

Úroveň odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin je rozdělena do 3 stupňů:

I. stupeň: Fyzická osoba, která v rámci svých profesních činností nakládá s přípravky pod dohledem držitele osvědčení II. nebo III. stupně, musí být držitelem osvědčení I. stupně (podmínky pro vydání osvědčení I. stupně upravuje § 86 odst. 1 zákona). Tato osoba nemůže s přípravky nakládat samostatně, tj. bez uvedeného dohledu osoby s vyšším stupněm osvědčení. Osobami s osvědčením I. stupně rozumíme zejména obsluhu zařízení pro aplikaci přípravků, neboť právě tyto osoby zajišťují přímou aplikaci přípravků a činnosti s tím spojené, tj. většinou manipulací s přípravky a obaly od nich ve skladu i na poli, vč. jejich přepravy na místo aplikace a zpět. Osvědčení o odborné způsobilosti I. stupně s platností na dobu 5 let získá fyzická osoba absolvováním základního kurzu, které pořádají vzdělávací zařízení pověřené Ministerstvem zemědělství ČR.

II. stupeň: Podnikající osoba, která v rámci svých profesních činností nakládá s přípravky, musí zajistit, aby toto nakládání s přípravky řídila a vykonávala nad ním dohled fyzická osoba, jež je držitelem osvědčení II. stupně. Držitel osvědčení II. stupně je způsobilý i pro činnosti držitele osvědčení I. stupně (podmínky pro vydání osvědčení II. stupně upravuje § 86 odst. 2 zákona). Osobami s osvědčením II. stupně rozumíme zejména osoby, které organizují a řídí práce spojené s nakládáním s přípravky na ochranu rostlin u podnikající osoby, tzn. např. agronom, lesník, školkař, zahradník, farmář, správce golfového hřiště, apod. Osvědčení druhého stupně s platností na 5 let vydá rostlinolékařská správa fyzické osobě, která splňuje podmínky vzdělání pro rostlinolékaře podle § 82 odst. 2 nebo 5 zákona, nebo absolvuje základní kurz, pořádaný vzdělávacím zařízením pověřeným Ministerstvem zemědělství ČR a úspěšně vykoná zkoušku.

III. stupeň: Podnikající osoba, která v rámci svých profesních činností:

- a) poskytuje poradenství v oblasti ochrany rostlin před škodlivými organismy a s ní souvisejícími poruchami rostlin a v oblasti bezpečného používání přípravků,
- b) distribuuje přípravky pro profesionální použití, nebo
- c) pořádá základní kurzy k získání osvědčení prvního a druhého stupně, doplňující školení k prodloužení osvědčení druhého a třetího stupně a doplňující školení k získání nového osvědčení prvního stupně, musí tyto činnosti vykonávat prostřednictvím fyzické osoby, jež je držitelem osvědčení třetího stupně. Držitel osvědčení III. stupně je způsobilý i pro činnosti držitele osvědčení II. stupně a I. stupně (podmínky pro vydání osvědčení III. stupně upravuje § 86 odst. 3 zákona). Osvědčení třetího stupně vydá rostlinolékařská správa fyzické osobě, která splňuje podmínky vzdělání pro rostlinolékaře podle § 82 odst. 2 nebo 5 zákona, nebo úspěšně vykoná zkoušku.

Průběh zkoušek z odborné způsobilosti a další podstatné informace týkající se odborné způsobilosti je uveden ve zkušebním řádu.

☒ **V čem spočívá kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků ?**

Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků (dále též „ZAP“) spočívá v přezkoušení funkční způsobilosti ZAP. Kontrolní testování je dle zákona povinné pro všechny ZAP, které jsou používány v rámci podnikání. Provozovatel ZAP je povinen nejméně jedenkrát za pět let, od roku 2020 pak nejméně jedenkrát za tři roky, přistavit svoje ZAP ke kontrole ve schválené provozovně kontrolního testování. Kontrolnímu testování nepodléhají pouze ruční a zádové ZAP.

☒ **Kde se provádí kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků ?**

Kontrolní testování se provádí ve schválených provozovnách kontrolního testování, které jsou rozmístěny na území celé ČR. Zažádat o (objednat) kontrolu funkční způsobilosti svého ZAP může každý provozovatel přímo na některé ze schválených provozoven kontrolního testování, jejichž seznam je uveřejněn na internetových stránkách Státní rostlinolékařské správy. Vybírá zpravidla tu v nejbližším okolí, která v oblasti kontrolní testování provádí. Provozovatel ZAP (obsluha), který přistavuje ZAP do provozovny kontrolního testování, by s sebou měl mít návod k obsluze daného ZAP.

Pro vlastní kontrolní testování nejsou potřebné žádné formuláře. Výsledek testování je zapsán pracovníkem provozovny do protokolu a je vydáno osvědčení o funkční způsobilosti. Způsobilé ZAP je označeno kontrolní nálepkou.

☒ **Je stanovena povinnost evidence používání přípravků na ochranu rostlin?**

Povinnost evidence používání přípravků na ochranu rostlin je stanovena v § 49, odst. 3, zákona č. 326/2004 Sb. Povinný rozsah evidence používání přípravků je uveden v příloze č. 9 vyhlášky č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin. Uvedenou evidenci je nutné provádět buď založením knihy o evidenci použití přípravků na ochranu rostlin (viz možný vzor a formulář) nebo vedením v elektronické podobě.

Údaje o používání přípravků při podnikání se zaznamenávají ve zvláštní knize s průběžně očíslovanými stránkami, případně v elektronické podobě, za současného zabezpečení jejich uchování. Tyto údaje se zaznamenávají bezodkladně, nejpozději následující pracovní den po aplikaci. Evidence v elektronické podobě musí být vedena tak, aby bylo možné i následné elektronické zpracování údajů.

Připouští se společné vedení evidence o používání přípravků a hnojiv s podmínkou, že záznamy budou obsahovat údaje stanovené v příloze č. 9 vyhlášky č. 329/2004 Sb.

Evidenční doklady musí být uchovány po dobu nejméně 5 let a musí být poskytnuty rostlinolékařské správě na její žádost. Rostlinolékařská správa je povinna zajistit ochranu poskytovaných údajů před jejich zneužitím třetími osobami.

☒ **Jaké jsou obecné zásady provádění prohlídek orgány SRS?**

Prohlídka musí být orgány SRS provedena ve všech porostech rodů nebo druhů lesních dřevin, uvedených v příloze č. 9 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, v platném znění (dále jen „vyhláška“), případně ve zvláštních předpisech EU (kterými jsou rozhodnutí Evropské komise a prováděcí rozhodnutí Evropské komise) a v nařízeních SRS.

Prohlídka u rostlin pěstovaných ve venkovních podmínkách se provádí jednou až dvakrát ve vegetačním období zásadně podle partií rostlin. Partií se přitom rozumí /podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, množství rostlin, které je identifikovatelné podle stejnorodého složení a původu (tj. rostliny pěstované v jednom místě, jednoho druhu, kultivaru, selekce nebo klonu a jednoho původu).

Před prohlídkou jednotlivých rostlin se provede celkové posouzení porostu každé partie, zda není vidět jakékoliv abnormality (odlišnosti ve vzhledu a vzrůstu) rostlin v partii, včetně posouzení, zda jde o pravidelně či nepravidelně (ohniskově) se vyskytující odlišnosti.

Rozsah a zaměření prohlídky musí být dostatečné ke kvalifikovanému posouzení rozsahu možného výskytu škodlivých organismů nebo příznaků poškození (včetně neregulovaných škodlivých organismů – s ohledem na možnost záměn), zváží se vhodnost prohlídky podzemních částí rostlin. Posoudí se, zda provedení prohlídky neznemožňuje zjevná přítomnost neregulovaných škodlivých organismů či špatný fyziologický stav rostlin (překrytí jiných příznaků napadení).

Poté se provede vlastní prohlídka jednotlivých rostlin, zaměřená na zjišťování přítomnosti možných viditelných příznaků napadení škodlivými organismy. Regulované škodlivé organismy („RŠO“), vyjmenované v přílohách 1 a 2 vyhlášky a RŠO regulované podle zvláštních předpisů EU a nařízení SRS, na jejichž zjišťování je prohlídka zaměřena, jsou pro příslušné rody či druhy rostlin uvedeny v příloze tohoto manuálu se stručným popisem příznaků napadení a stanovením termínů provedení prohlídek. Příloha manuálu dále obsahuje informace o statutu výskytu těchto škodlivých organismů v ČR, o zásadě připojení rostlinolékařských pasů k rostlinám, které jsou uváděny na trh, a o zvláštních požadavcích, které musejí být ve vztahu k určitým RŠO splněny před uvedením příslušných hostitelských rostlin na trh nebo před jejich uvedením na trh na území určitých chráněných zón.

Rozsah prohlídky:

V případě malého množství (do 300 rostlin v partii) se prohlídčí každá rostlina. V případě většího množství rostlin se prohlídčí jen náhodně vybrané rostliny, přitom se prohlídčí min. 5 % rostlin v partii (ale vždy alespoň 300 rostlin), a to jak z okrajových částí, tak i ze střední části porostu kontrolované partie.

Pokud jsou prohlídkou zjištěny rozdíly u rostlin z různých částí partie, po ukončení prohlídky partie se podrobně porovná stav několika rostlin z těch částí partie, které vykazovaly odlišnosti, s několika náhodně vybranými rostlinami z částí partie, které nevykazovaly nevyrovnanosti.

Při zjištění příznaků, které vyvolávají podezření, že rostliny jsou napadeny regulovanými škodlivými organismy, je povinností registrované osoby podle § 13 odst. 1 písm. d) bod 1. zákona co nejdříve informovat Státní rostlinolékařskou správu. Stejná povinnost nastává i při zjištění neobvyklého výskytu škodlivých organismů neregulovaných nebo jiných abnormalit na prohlížených rostlinách.

J.) Česká inspekce životního prostředí

☒ Jakou základní náplň činnosti a jaké kompetence má Česká inspekce životního prostředí?

Česká inspekce životního prostředí (dále ČIŽP) je odborný orgán státní správy, který je pověřen dozorem nad respektováním zákonných norem v oblasti životního prostředí. Dohlíží rovněž na dodržování závazných rozhodnutí správních orgánů v oblasti životního prostředí. Česká inspekce životního prostředí byla zřízena v roce 1991 zákonem ČNR č. 282/1991 Sb. o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ostatní složky se k ní připojily následně v průběhu let 1991 - 1992. ČIŽP je samostatnou organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem životního prostředí.

ČIŽP má ve své náplni zejména tyto úkony:

- Dohlíží na dodržování právních předpisů v oblasti ochrany lesa
- Dohlíží na dodržování zákona o ochraně přírody a krajiny

- Kontroluje dodržování zákona o chemických látkách a chemických přípravcích
- Kontroluje dodržování zákona o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty
- Kontroluje dodržování zákona o ochraně ovzduší
- Kontroluje dodržování zákona o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh
- Kontroluje dodržování zákona o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky
- Kontroluje dodržování zákona o vodách
- Kontroluje plnění povinnosti zpětného odběru dle zákona o obalech
- Provádí výkon státní správy podle zákona o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů
- Provádí výkon veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství
- Vykonává dozor nad zoologickými zahradami
- Vykonává státní správu v oblasti zákona o integrované prevenci

☒ **Jaká je organizační struktura ČIŽP?**

ČIŽP je institucí s celostátní působností. Organizačně je členěna podle věcné a územní působnosti. Podle věcné působnosti se člení na 5 odborných složek (ochrany ovzduší, ochrany vod, odpadového hospodářství, ochrany přírody a krajiny, ochrany lesa) a integrovanou prevenci, na složku servisní (odbor ekonomiky a personalistiky, odd. technicko-organizačních služeb, odd. informatiky a informační techniky) a Kancelář ředitele. Územně je ČIŽP členěna na ředitelství se sídlem v Praze a 10 oblastních inspektorátů: Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc a Ostrava a 2 pobočky Zlín a Karlovy Vary.

☒ **Jaké sankce může ČIŽP uložit na základě zjištění nedostatků v dodržování předpisů v oblasti ochrany lesa?**

Inspekce uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právnickým nebo fyzickým osobám, které svým jednáním nebo opomenutím ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že

- a) neoprávněně používají lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů,
- b) při zpracování lesního hospodářského plánu a jeho realizaci ohrozí životní prostředí, popřípadě způsobí jeho poškození,
- c) vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů,
- d) neplní opatření uložená orgány životního prostředí podle zvláštních zákonů a zákona 282/1991 Sb.
- e) neplní povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem.

Při určení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání.

Řízení o uložení pokuty lze zahájit jen do jednoho roku ode dne, kdy se inspekce dověděla o porušení povinností uvedených v § 4 zákona 282/1991 Sb., nejpozději však do tří let od doby, kdy k porušení těchto povinností došlo. Poruší-li právnická nebo fyzická osoba v době jednoho roku od nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty jakoukoliv povinnost, za níž se ukládá pokuta podle tohoto zákona, lze uložit další pokutu až do výše 10 000 000 Kč.

K.) Některé další legislativní předpisy dotýkají se lesního školkařství

☒ Jaké další legislativní předpisy se dotýkají činnosti lesního školkařství?

Obdobně jako pro všechny ostatní činnosti, které se zabývají prací v přírodě a přírodními materiály, se i přímo či nepřímo dotýká lesního školkařství řada legislativních předpisů, přičemž na některé z nich jsou již odvolávky v předchozím textu. Z těchto legislativních předpisů lze upozornit např. na tyto:

Zákon č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa

Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí

Zákon č. 244/1992 Sb. o hodnocení vlivů na životní prostředí

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 238/1991 Sb. o odpadech

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)

Závěrečná poznámka:

V obsahu legislativních norem dochází průběžně k dílčím změnám potvrzovaných vydanými novelami zákonů či vyhlášek. V etapě tvorby tohoto informačního materiálu se v Parlamentu ČR projednávala změna zákona č. 149/2003 Sb., na kterou bude posléze v brzké době navazovat vydání nové prováděcí vyhlášky.

Použitá literatura a zdroje :

Krnáčová Lada, Ing., Aktuální situace v legislativě vztahující se k lesnímu školkařství. Aktuální problematika lesního školkařství České republiky v r. 2012, Sdružení lesních školkařů, 2012, ISBN 978-80-263-0325-1

Krnáčová Lada, Ing., Tuzemské právní předpisy vztahující se k obchodování s reprodukčním materiálem lesních dřevin. In: Foltánek a kol. Inovace kvalifikačních znalostí v oboru lesního školkařství 2012, MENDELU v Brně, 2012. ISBN 978-80-7375-619-2

Kotrla Pavel, Ing., PhD., Evidence a dokladování původu osiva a sadebního materiálu v lesních školkách. In: Foltánek a kol. Inovace kvalifikačních znalostí v oboru lesního školkařství 2012, MENDELU v Brně, 2012. ISBN 978-80-7375-619-2

Pařízek Milan, Ing., Kontrolní činnost pověřené osoby ke kontrole nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin. In: Foltánek a kol. Inovace kvalifikačních znalostí v oboru lesního školkařství 2012, MENDELU v Brně, 2012. ISBN 978-80-7375-619-2

Hotovec Milan, Ing., Novela zákona o rostlinolékařské péči a její dopad na provozní činnost v lesních školkách. Aktuální problematika lesního školkařství České republiky v r. 2012, Sdružení lesních školkařů, 2012, ISBN 978-80-263-0325-1

<http://www.uhul.cz/>

<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/>

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/zivotni-situace/kontrolni-testovani-mp-na-or.html>

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/>

<http://www.mvcr.cz/web-legislativa.aspx>

<http://www.cizp.cz/>

<http://www.lesniskolky.cz/>

Napsal a sestavil :
Ing. Vladimír Foltánek